

Udlændinge – og Integrationsministeriet
uim@uim.dk, same@uim.dk og matm@uim.dk

15. januar 2026

Høringssvar til udkast til Lov om ændring af udlændingeloven - Etablering af en uafhængig overvågningsmekanisme i medfør af screeningsforordningen. J.nr 2025-2878.

Røde Kors har med interesse læst forslaget til lov om etablering af en uafhængig overvågningsmekanisme i medfør af screeningsforordningen, der er en del af EU's kommende migrations- og asylpagt. Røde Kors' overordnede holdning er, at Danmark bør tilslutte sig migrations- og asylpagten. Det mener vi, fordi der er brug for at finde fælles løsninger på de udfordringer, som EU står over for på flygtningeområdet, og fordi vi ser et stort behov for at styrke flygtningenes adgang til humanitær hjælp og til at få adgang til asylproceduren med overholdelse af flygtninges konventionssikrede rettigheder.

Den kommende screeningsprocedure er en gennemgribende ændring af måden asylansøgere modtages på i Europa og Danmark, og der er korte tidsfrister for sagsskridtene i proceduren. Det er vigtigt, at alle faser af proceduren foregår i overensstemmelse med de grundlæggende rettigheder i EU-retten og Folkeretten. Det drejer sig særligt om EU's Charter om grundlæggende rettigheder, og i denne forbindelse særligt princippet om non-refoulement, barnets tarv og bestemmelser om frihedsberøvelse.

I september 2025 afgav Røde Kors høringssvar til regeringens forslag om implementering af den europæiske asylpagts screeningsprocedure. I høringssvaret lægger vi vægt på vigtigheden af, at der bliver fokus på retssikkerhed, når asylansøgere kommer i den nye screeningsprocedure, herunder at der ikke sker frihedsberøvelse, hverken af familier, uledsagede mindreårige eller enlige voksne.

Vi fremhævede også, at de vilkår der kommer til at være for ansøgerne i screeningsproceduren, skal omfatte ordentlige bo-forhold, adgang til information, aktiviteter og adgang til lægehjælp og måltider, der er tilpasset målgruppens kostvaner. For børnefamilier og uledsagede mindreårige skal indkvarteringen være særligt tilpasset deres behov og overholde reglerne om børnebeskyttelse jf. FN's Børnekonvention.

Derudover bemærkede vi, at det er væsentligt, at den viden om ansøgerne, der kommer fra sårbarheds- og helbreds vurderingerne, kommer til at blive brugt til at sikre passende individuelle hensyn i indkvarteringen under screeningsproceduren.

Røde Kors finder det positivt, at regeringen peger på Folketingets Ombudsmand som den instans, der skal stå for monitorering af screeningsproceduren, og at det skal ske i samarbejde med DIGNITY – Dansk Institut mod Tortur og Institut for Menneskerettigheder, sådan som det kendes fra det eksisterende OPCAT samarbejde. Ombudsmanden fører på denne måde jævnlige tilsyn på de asylcentre som Røde Kors driver og på udrejsecentre, hvor vi har aktiviteter, og det er vores erfaring derfra, at tilsynet er meget grundigt og fagligt velfunderet, og med fokus på grundlæggende rettigheder og mulighederne for basal livsførelse.

I den kommende screeningsprocedure bliver der behov for tilsyn med både proceduren og de vilkår som ansøgere indkvarteres under, mens screeningen forgår, og Røde Kors har noteret sig, at Ombudsmanden får mandat til at føre et bredt juridisk tilsyn med overholdelse af ansøgernes grundlæggende rettigheder, tilsyn med at de får adgang til asylproceduren, og - på området for frihedsberøvelse-, får adgang til at få domstolsprøvet frihedsberøvelsen.

Samtidig er det præciseret, at alle der er ansvarlige for faciliteter, hvor screeningerne kan finde sted, er forpligtede til at udlevere de oplysninger som tilsynet anmoder om, og sammen med observationerne under besøgene, vil det give et indgående indblik i praksis at vurdere ud fra.

Det fremgår endvidere af forslaget, at Ombudsmanden efter ombudsmandsloven er uafhængig i forhold til tilrettelæggelse og udførelse af tilsynet, og det er Røde Kors' opfattelse, at det sammen med mandatet til at udføre både varslede og uvarslede tilsyn, og mandatet til at overvære selve screeningerne, giver Ombudsmanden ramme for at føre tilsyn på den måde som Ombudsmanden finder det nødvendigt og rigtigt.

Afslutningsvis skal Røde Kors bemærke, at det fremgår af forslaget, at det første tilsyn kan finde sted i 2027, men da screeningsproceduren træder i kraft i juni 2026, foreslår vi at det tydeliggøres, at Ombudsmandens mandat gælder fra når screeningerne sættes i værk.

Hvis der er behov for uddybning af dette, står Røde Kors naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Anders Ladekarl, generalsekretær